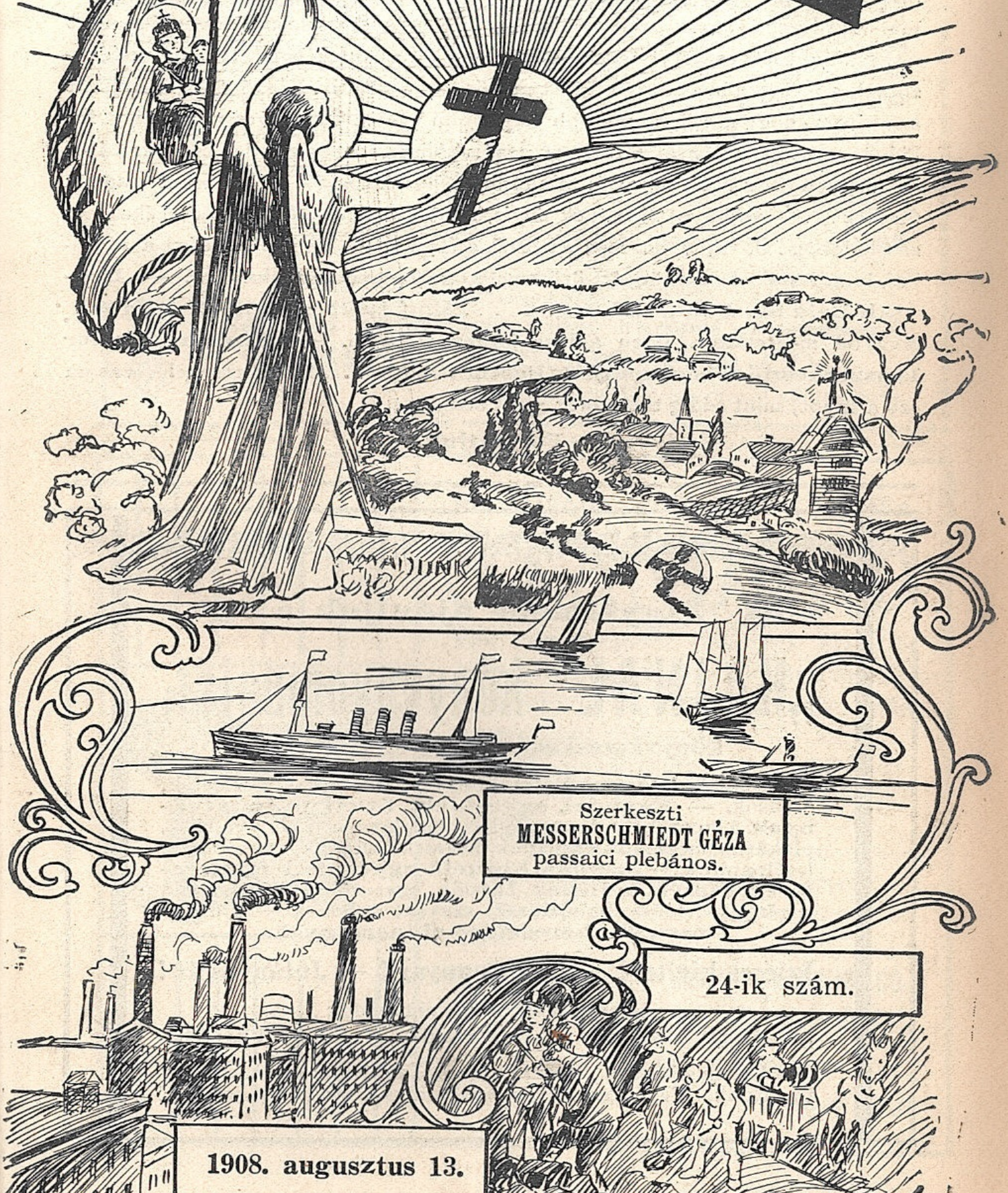

HÁJNAL

Szerkeszti
MESSERSCHMIEDT GÉZA
passaici plebános.

24-ik szám.

1908. augusztus 13.

Régi nagy Pátrónánk . . .

Amerikai, magyarországi buzdító leveleink.

Folytatás.

Bárdi István kegyesrendi papnövendék Kecskemét, máj. 21...
„Az édes haza földjéről, a nagy magyar Alföld szivéből őszinte örömmel üdvözlöm a kedves kis lapot, mint egy szebb jövő hajnalhasadását. Üdvözlöm, mint nagyráhivatott eszközét azon szent munkának, amely a hazából eltávoztak szivében a haza drága képét megőrizni iparkodik. Köszöntöm a Hajnalt s óhajtom, hogy minél ragyogóbb nap jöjjön utána. Terebélyes nagy tölgy fejlődjék a gyenge palántából. Legyen varázskapocs, amely minden magyar szívet összefűzzön ott az idegenben és minnannyit hozzá kösse e drága szent magyar földhöz . . . Ó vajha ott lehetnék én is, ahol az a Szűz Mária-képével ékesített zászló lobog! Ó, vajha harcosa lehetnék a Hajnalnak én is! . . . De így a távolból is az leszek. A szent ügyért örömmel irogatok majd a lapba.“ . . . — **Horváth Béla So. Bend, Ind.** aug. 4 . . . „Most kaptam legelőször a Hajnalt. Nagyon megtetszett. Isten áldása legyen rajta“ . . . — **Sasvári Sándor lapszerkesztő Kiskunmajsa (Pestm)**, aug 1. . . „Oly élvezettel olvasom ezt a lapot, mint eddig talán még egyet sem!“ . . .

— Folytatjuk. —

Figyelmébe ajánljuk a
„HAJNAL“ könyvnyomdáját,
könyvkereskedését, egyleti raktárát!

Ájtotossági tárgyak. Imakönyvek, szentképek, feszületek, olvasók. — **Egyházi, egyesületi, üzleti nyomtatványok.** Alapszabályok, tagsági és beteglátogató könyvecskék, plakátok, meghívók, színlapok, ticketek. Számlák, szerződések, levélpapírok. — **Pompás kivitelű egyesületi felszerelések, díszek, kellékek.** Zászlók, egyenruhák, díszsapkák, jelvények, elnöki kalapácsok, szavazó dobozok. — **Léleknemesítő keresztény olvasmányok.**

Izléses kivitel! — Tartós anyag! — Jutányos ár!

Minden rendelés így cimzendő:

„Hajnal“ kiadóhivatala Passaic, N. J. 217 Third St.

Minden garast a „Hajnal“ lapocska fölvirágoztatására fordítunk. Tehát amerikai katolikus testvéreink javára!

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Published every Thursday by
Rev. Geisa Messerschmiedt
217 Third St.   Passaic, N. J.

Megjelen minden csütörtökön.

Subscription Price — Előfizetés
az Egy. Államokban és Kanadában
One Year - egy évre \$1.00
Magyarországon, külföldön
Egy évre \$1.60

Entered as second-class matter March 11, 1908 at the post office at Passaic, N. J.
under the Act of Congress of March 3, 1879.

A NAGYASSZONYUNK HALÁLA, TEMETÉSE ÉS MENNYBE SZÁLLÁSA.

A Tihanyban megmaradott felettébb agg és jelős krónikából
kiirta: Dénes Ferenc plébános.

III. Asszonyunk mennybe szállása.

Im ez: harmadnapra a koporsót erős fényes köd környülvevé és angyali éneklés hallattaték és édes illat érezteték. És im Urunk Jézus is leszállván köszöne az apostoloknak:

— Békeesség ti néktek.

Az apostolok térdökre esvén felelének:

— Dicsőség néked Urunk.

Im ez: legottan Asszonyunknak lelke jelen láttaték és Urunk szóla:

— Kelj fel én szeretetem: Életnek edénye; miképen bűnt nem vallottál, rothadosságot sem vall a te teted.

És ime legottan Asszonyunknak lelke járula szent teteméhez és a koporsóból kijöve megdicsőült testben. Az apostolok benyitván a koporsóba üresen találták, csak benne a gyászruhát és a gyolcsot, kibe Asszonyunknak tetemét takarták vala. Az apostolok megápolgatván a koporsó sirt és az Urat dicsérvén, megtérének Jeruzsálembe hirdetvén a bizony igazságot, hogy az

Asszonyunk eleven lelkös tetemében felvétetött a mennyországba.

Mikoron a boldog szűz Mária a fényes égbe dicsőült testben jutott és látta a benne való nagy édességet, felsóhajta:

— Quam dilecta tabernacula Tua. Mily szeretetős a Te hajlékod Uram! Bizonyával jobb a Te házában ezernél.

A szerelmetes szent Fia mondá neki:

— Im itt én édes szülőm lássad mennyországnak szépségét, melyet én szerzettem. Im látod immár a napnak, a holdnak és a csillagoknak temérdek nagy voltukat, ékes ragyogásukat; azért példáztattam én téged a Szentírásban ő velök. Itt leszen immár néked örök lakodalmad . . .

I. Először, mikor a mennyégben a legalsó Rendhez ért vala, ott találá a kiseded gyermekeket, kik a keresztségnek utána hamar kimulának ez világból és a koros embereket, kik csak haláluknak idején tartottanak penitenciát bűnökről. Mondák ezek:

— Mi magunk érdeme nélkül üdvözültünk: csak a te Fiad Vére hullásának érdemének miatta. Illet és alkalmas felebb menned. Hagyjad áldomásodat.

Itt megékesítették Asszonyunk ezen Rendbe való szenteknek koronájukkal: olymint az **első csillaggal**.

II. Másodszor jutott az **őrző angyalok** Rendjökbe. Az angyalok kezdék dicsérni Asszonyunkat:

— Oh angyaloknak Asszonya, mi az embereken uralkodunk, őket őrizvén: Te vagy minden emberüknek óltalmazójuk. Menj feljebb azért.

Itt is megkoronáztaték az **angyaloknak koronájukkal**: olymint **másod csillaggal**.

III. Harmadszor jutott **arkangyaloknak** Rendjökbe. Ezek is kezdék Asszonyunkat dicsérni:

— Mi hirdetjük Istennek jeles dolgait a világnak: Te pedig magát az Isten Fiát szüled a világnak, azért mi felettünk magasztaltatol. Szállj feljebb.

Itt is ezen Rendbe való **arkangyalok** koronájukkal megkoronáztaték: olymint a **harmad csillaggal**.

IV. Negyedszer, mikoron feljutott a **jóságos angyaloknak** Rendjökbe, kezdék őt dicsérni:

— Minket illet a csudatétel, nevünk: **Virtutes**, de te kijelenthetetlen csudaképen az Istent méhedbe beresztéd, azért menj nálunknál feljebb.

Itt is a boldogságos szűz Mária megkoronáztaték **jóságos csudatevő angyalok** koronájukkal: olymint a **negyed csillaggal**.

V. Ötödször, mikor jutott a **hatalmas angyalok** Rendjökbe, mondának ezek:

— Minket illet az ördögöknek ő hatalmasságukat megenyhitenünk; nevünk: **Potestates**, de te fejöket megtöréd. Méltó, hogy nálunknál feljebb menj.

Itt is megkoronáztaték Asszonyunk a **hatalmas angyaloknak** koronájukkal: olymint az **ötöd csillaggal**.

VI. Hatodszor, mikor jutott a **fejedelemkedő angyaloknak** Rendjökbe, mondának ezek:

— Mi uralkodunk az angyalokon, nevünk: **Principes**: Te pedig minden teremtésen, méltó vagy, hogy nálunknál feljebb menj.

Itt is megkoronáztaték Asszonyunk a **fejedelemkedő angyaloknak** koronájukkal a **hatod csillaggal**.

VII. Hetedszer, mikor jutott az **uralkodó angyaloknak** a Rendjökbe, azok is kezdék dicsérni őt:

— Mi a fejedelemkedő angyalokon uralkodunk, nevünk: **Dominationes**, de Te, mint anya parancsoltál az Isten Fiának is: illik feljebb szállanod... Itt is Asszonyunk megkoronoztaték az **uralkodó angyaloknak** koronájukkal: a **heted csillaggal**.

VIII. Nyolcadszor, mikoron jutott a **székes angyaloknak** Rendjökbe: mondának ezek:

— Mi rajtunk áll az Úr, mikor ítéletet teszen; nevünk:

Throni, de Te benned nyugovék az Úr, azért feljebb menj nálunknál.

Itt is megékesítették a **székes angyalok** koronájukkal, a **nyolcad csillaggal**.

IX. Kilencedszer, mikoron jutott a **Cherubim** angyalok Rendjökbe, dicsérék ezek Asszonyunkat:

— Mi az Isten bölcseségén csudálattal örvendezünk, nevünk **Cherubim**, de te az isteni bölcseségnek anyja vagy; alkalmatos, hogy feljebb megmagasztaltassál.

Itt megkoronáztaték a **Cherubim angyalok** koronájukkal: olymint **kilenced csillaggal**.

X. Tizedszer, mikoron jutott a **Seraphim** angyalok Rendjökbe mondának ezek:

— Mi gerjedezőnk az Isten Szeretétében; nevünk **Seraphim**, de Te szent Fiadat minden felett szereted: illik, hogy mi felettünk felmagasztaltassál.

A szűz Mária a **Seraphim angyaloknak** a koronájukkal is megdicsőítették: olymint a **tized csillaggal**...

Mikoron tehát mind az angyalok és szentek Rendjeiken túlhaladott a szent Szűz, Urunk Jézus őtet elhelyezteté a jobbára Ő Dicsőségének székébe.

Megáldá őt az Atya Isten:

— Megáldottalak és mint Teremtő, minden teremtetett állatok felett főasszonyúl szerelek.

Megáldá őt a Fiú Isten:

— Megáldottalak és mivel Engem emlőiddel emtetél, éldeljed a menny édességét.

Megáldá őt a Szentlélek Isten:

— Tőlem anyád méhében. megszentelttéél és fogantatásodtól fogvást benned nyugodott a malasztnak teljes volta, azért nyugodjál itt a dicsőségnek teljes voltában.

Mondá a szűz Mária:

— Magasztalja az én lelköm az Urat. Örüljetek én velem ti mindnyájan, kik szeretitek az Urat.

Legottan mind a szentek kezdék és zeng vala imád-
ságos nagy szavuktól az ég:

— Méltó vagy Uram vened dicsőséget, tisztességet
és jószágot. Megteremtél minket, megváltál minket a Te
véreddel, melyet ez szűz Anya Szívéből fölvevél. Áldo-
más, dicsőség, hálaadás, tisztesség és erősség a mi Iste-
nünknek mind örökön örökké. Amen.

* * *

Ti is azért, kik ezt jámborságos szívvel megolvasa-
tok, az szentekkel és angyalokkal egyetemben dicsérjé-
tek a szép szűz Máriát mondván:

Salve Regina — Idvezlégy ergalmasságnak kerálné
asszonya, élet, édösség és mi reménségünk üdvözlégy. Te
hozzád kajátunk Evának számkivetett fiai; te hozzád
fohászkodunk óhajtván és sirván ez könnyhullásnak völ-
gyében. No azért mi szószólónk az Te ergalmasságos
szömeidet mi reánk térítsed és Jézust a Te méhednek ál-
dott gyümölcsét ez számkivetésnek utána minékünk
megmutassad.

Ó kegyelmes, ó kegyös, ó édes szűz Mária. Amen.

NAGYBOLDOGASSZONY NAPJÁRA . . .

Harmatos mezőnek
Virágai szőnek
Koszorút fejedre . . .
Játszi szellő, csókja
Mézét terád szórja:
Szüzi virág kelyhe.

A hány drága gyöngyöt
Isten földre öntött,
Mind Terajtad fénylik . . .
Egek ékessége,
Ártatlanság fénye
Ömlik rajtad végig . . .

Szüzi arcod pirja
Sziveinkbe írja
Nevedet Te Drága!
Tőled el nem válunk,
Oh csak maradj nálunk
Tiszta szivek vára!

Hortobágyi József.

A mennyei szent városnak
Gyöngykapui ma megnyilnak:
Jézus édes anyjának,
Áldott Szűz Máriának.

RÓZSÁK A HALÁL MEZEJÉN.

— Elbeszélés a vértanúk korából. — Folytatás.

(Hiteles római kutfők nyomán.)

A „Hajnal“ számára írta: **Homicskó Jenő** görögkatholikus plébános.

Övé meredve ült trónusán Hadrián.

— Ördögötök van nektek, keresztények — rivallt a kis leányra — hogy olyan nehéz benneteket elveszteni.

Akkor aztán parancsot adott rabszolgáinak, akik tüzes kemencébe dobták az ártatlan kis leányt. És lám: a pokoli lánggal égő tűzben — térdre esett, összetette kis kezét s hangosan imígyen imádkozott:

— Édes Jézuskám! Milyen kimondhatatlanul édes gyönyörűség, mekkora boldogság Te érted szenvedni! Bocsásd meg nekik, akik engem így kineznek, Te éretted, a Te nevedért. Bocsásd meg nekik, hiszen Te is így imádkoztál azokért, akik Téged keresztre feszítettek . . .

Alig fejezte be imáját a gyermek, egyet lobban a borzalmas tűz szörnyű lángja — majd teljesen kialszik. Kihül a lángpiros kemence, melyből sértetlenül lép ki Jézus eljegyzett arája: Remény (Spes).

Csodálkozva, szinte félve nézte a császári udvar e jelenetet. Csak a dühében elvakult császár nem akarja, nem tudja meglátni, észrevenni a Mindenható csodálatos erejét. Boszuszomja még mindig nem ivott elég vért. Tovább kineztatja hát az ártatlanság szelid galambját.

A kinzók, kezeit vaskapcsok közé szorítva, magas oszlopra huzták fel a kis leányt. Lábaira nehéz sulyokat kötöttek. Ugy, hogy teste a legirtózatosabb kinok között kifeszítve függött. Még ez nem volt elég. Az ily kegyetlenül kifeszített testet egész hosszában vaskampókkal tépték, marcangolták, annyira, hogy csatokban, darabokban hullott le róla a hús. Emberi erőt túlhaladó volt ez a kinzás, de a császár még sem érte el, amit akart. A gyöngé gyermek még csak el sem alélt a megörjítő szenvedések folyamán. Sőt, mintha semmi fájdalmat sem okoztak volna neki, így szólott kinzóihoz:

— Csak rajta. Tovább, tovább! Tépjétek, szakgassátok testemet; mit tudjátok ti, milyen könnyű és édes Jézusért szenvedni! . . .

Most, olvasztott ólommal színültig megtöltött katlanba vetette Hadrián Reményt (Spes). Ám ekkor rémséges fordulat állott be. Az üldözőkből üldözöttek lettek. Hogyan? Mikor a megkínzott gyermeket a forró ólomba mártották, el is merült szegényke nyomban. De, alig, hogy elmerült, iszonyú dörrenés reszketteté meg a levegőt, a széles, magas katlan mennydörgés-szerű robajjal kettérepedt s a szerte-szétfolyó olvasztott ólom, gyilkos tüzeső módjára szakadt a közelálló hóhérokra, akiket agyonforrázott, hamuvá égetett mind egy szálig. Csak Remény (Spes) állott bántatlanul, sértetlenül.

A rettenthetlen római katonák, akik a csaták véres mezején már annyiszor néztek szembe a halállal, a császár egész udvara, amely a keresztényüldözés borzalmait már föl se vette, iszonydva, mintegy eszeveszetten rohant, futott, amerre látott. Sisakos vitézek, elpuhult udvari főemberek, római nagy urak s drága ékszerekkel rakott, divatos ruhákba bujtatott, festett arcu, vakító fehér testü, bünös császári ágyasok velőt rázó sikoltással szaladtoztak össze-vissza a hömpölygő, tüzes ólomfolyam előtt, mely mint a tüzetokádó hegynek emberölő lánvája égetve, perzselve ömlött szerte-széjjel, könnyörtelenül lángsírjába temetve mindent, ami utjába került. . .

Vad futásban keresett menedéket maga a császár is, oly megdöbbenő volt e jelenet. Csak Remény (Spes) nem szaladt el. Megállotta a helyét s egy haja szála sem görbült meg.

Félóra múlva visszatért csillogó termébe a császár, hódoló udvarával együtt. Új hóhérokat rendelt fölséges színe elé. S mint előbb a Hit (Fides) esetében, úgy itt is — parancsot adott, hogy Reményt (Spes) fejezzék le.

— Folytatjuk. —

K R Ó N I K A.

⊕ Egyházi ünnepség Hazletonban, Pa. Nagyboldogasszony napján, augusztus 15-én a hazletoni szent László templom két mellékoltárát, nemkülönben az ujonnan beszerzett Szűz Mária és Szent József szobrokat fel fogja szentelni Czernitzky István plébános. A környék magyarsága nagyban készül az ünnepségre.

¶ **Kétféle köztársaság.** Páris két színházának direktorait és komédiásnőit becsukatta, meg pénzbírságra ítélte a törvény, mert szemérmetlen dolgokkal mulattatták a közönséget. E **határozat ellen maga a francia kormány tiltakozott.** — Alabama államban elcsaptak egy Haralson Jakab nevű tengerésztisztet, mert ocsmány szavakkal illetett egy matrózt. E **határozatot Rooseveltnél megerősítette.** — Ugyan melyik köztársaság remélheti az Isten áldását e kettő közül?

@ **Uj vallás.** Atlantic Cityben (N. J.) Goodman Sydney „főtisztelendő plébános ur“ furcsa felekezetet kotyvasztott össze. Templomában megengedi a dohányzást. A muzsikát és éneket kávéházakból toborzott „művészfajták“ szolgáltatják a „jám-bor“ hívőknek. E kivánatos vallás neve: **uj emberek hite.** Az ujság azt írja, hogy az első istentiszteleten 500 pöfékelő „megtért élvezte Gutmann Számi próféta ur áhítatos predikálását. A szellemes uj apostol igazán ki fogja érdemelni a „jó ember“ elnevezést, mihelyt megengedi, hogy a hivek között egy kis papramorgót is szolgáljanak fel a kávéházakból kikölcsönzött minisztránsok.

§ „**A ki téged követ...**“ Rég megirtuk már, hogy tavasz elején egy Alio nevű anarkista olasz munkás agyonlőtte Heinrichs Leo denveri franciskánus szerzetesatyát. A gyilkost mult hó közepén akasztatta fel a törvény. Megelőzőleg maguk az ottani franciskánus atyák kegyelmi kérvényt nyújtottak be Colorádó állam kormányzójához, de sikere nem volt. Még a kivégzés előestéjén is járt egy lelki atya a kormányzóknál kegyelemért esedezni a megtévedtnek, de mégcsak nem is kapott fogadtatást. A gyilkos pedig élete végső lehelletéig makacsul megmaradt az Egyház iránt való vad gyűlöletben, mely legszomorubb fajtája a **végső penitenciátlanságnak.** Cs. I.

N A P T Á R.

Augusztus 16. Vasárnap. Pünkösöd után 10-ik Vasárnap.
Szent Jácint hitvalló.

Augusztus 17. Hétfő. Szent Rókus hitvalló.

Augusztus 18. Kedd. Szent Ilona császárné.

Augusztus 19. Szerda. Szent Lajos tuluzi püspök.

Augusztus. 20. Csütörtök. Szent István Magyarország első királya.

Augusztus 21. Péntek. Szent Bernát rendalapító.

Augusztus 22. Szombat. Szent Timót, Hippolit és Szimfonián vértanuk.

Kántornak ajánlkozik egy józan életű, lelkiismeretes, a kántori teendők minden ágában ügyes és jártas passaici családos férfi. — Szükség esetén: csak vasárnapi és ünnepnap szolgálatra is kész. A kántori működésen kívül, ha kell az egyházi teendőit is magára vállalja.

Levelek a Hajnal kiadóhivatalához címzendők.

Tartalom. Mai számunkba közleményeket irtak: **Csernitzky** István me adooi plébános, **Dénes** Ferenc ford-cityi plébános, **dr. Helvey** Lajos, **Homicskó** Jenő passaici görögkatholikus lelkész, **Hortobágyi** József szakesi (Tolna megye) káp'án és **Messerschmidt** Géza passaici római katolikus plébános.

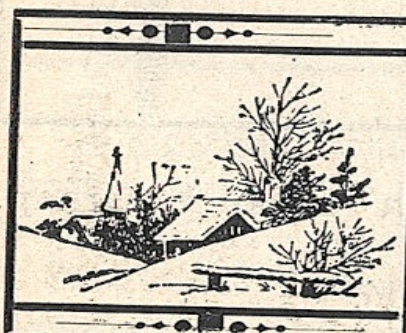

EGYESÜLETI KALAUZ.

Szent István Király Róm. és Gör. Kath. Betegsegélyző Egylet.
Fairport, Ohio. — Diszelnök: Ft. Schimko János rk. plébános. Elnök: Gurály József. Alelnök: Simkó József. Titkár: Vajó József Box 95 Jegyző: Bertics János. Pénztárnok: ifj. Béres József. Számvevő: Gergely Sándor Ellenőrök: Sziszak János, Világi Miklós és Fullajtár János. Beteglátogatók: Sivák János és Tarnóczki István. Ajtóőrök: Baginy János és Sárosi József. — Minden levél a titkár úrhoz küldendő Box 95. Fairport, Ohio. Az egylet gyűléseit minden hónap első vasárnapján tartja a rk. iskola termében délután 2 órakor.

HIRDETÉSEK.

Campbell Morrell & Company

A legolcsóbb bevásárlási forrás

ÉPÜLET-ANYAGOKBAN

Téglát, meszet, cementet, anyagcsöveket stb. minden fajtában, pontosan és a legjutányosakban szállítunk.

Cim: **Campbell Morrell & Co. Park Place & Water Street, — PASSAIC, N. J.**

UJ! MAGYAR GYÓGYSZERTÁR,

„SZENT ISTVÁNHOZ“

....Passaic, N. J. 2-ik utca 125. szám....

Hazai gyógyszerek teljes raktára. Teák, füvek, csöppek, balzsamok, egészségi és fertőtelenítő szerek... — Világhírű kárpáti-melltea, egri és máriacelli gyomorcseppek, valódi hazai sóborszesz, szappanok, krémek eredeti tisztaságban, a legolcsóbban nálam kaphatók. Különösen nagy kelendőségnek örvend **sebgyógyító balzsamom**, melyet a legelmérgesedettebb sebekre kitűnő sikerrel használnak; továbbá saját készítményű „linement“-em, mely **a köszvényes, csúzos, reumatikus fájdalmak biztos kiirtója.**

Uj! Magyarul beszélünk! Levelekre bérmentve válaszolunk. Orvosságokat vidékre is szállítunk Pontos és lelkiismeretes kiszolgálás! **Uj!**

..... ERNEST A. MOORE .....

Tűz ellen **BIZTOSÍTÁS** szélvihar ellen :: :: ::

229 MAIN AVENUE, PASSAIC, NEW JERSEY.

: Elsőrangú társulat. :

Jelentkezőket elfogad Biczák A. Károly 222 3rd St. Passaic, N.J.

The Passaic Trust and Safe Deposit Co.

a Main és Bloomfield Ave. sarkán. — PASSAIC, N. J.

...Passaic legrégebbi takarékpénztára...

20 éves fennállását valóságos áldásként emlegeti Passaic lakossága. Megbízható, gyors és szíves kiszolgálát.

Betett pénzek után 4% kamatot fizet.

A társulat széleskörű pénzküldő irodával is rendelkezik, mely Europa minden országába rövid idő alatt szállít pénzeket.

AKI házat akar építeni, akinek magán-vagy középület,-hivatalos helyiségek, termek stb. célszerű és okosan készített tervezetere van szüksége:

AKI ki akarja kerülni az építéssel járó kellemetlenségeket, AKI jól és tartósan épített házat óhajt : ..... Az forduljon ezen címhez :

...Cortland G. Van Winkle architect...

National Bank Bldg, 43 és 44. sz. termek Passaic, N. J.

16 éve építézmérnök. :: Számos elismerő nyilatkozat.

Nem kell oda fáradni, írjon egy kártyát s ő maga fölkeresi Önt.

MOSKOVITZ EMIL

.. .. 182. SECOND STREET PASSAIC, N. J. .. ..

A legkitünőbb, legtartósabb és legesinosabb bútorok raktára. — Különösen berendezve a magyarság igényeire. Mindennemű házi tárgyak; párnák stb. — Közkedvelt bevásárlási forrás.

◆ ◆ I. H. MASS. ◆ ◆

A passaici magyarság közkedvelt fényképésze. Minden e szakmába vágó megrendelést — felvételt tisztán, gyorsan finoman eszközöl. Nyitva mindennap reggel 8-tól este 10 óráig. J. H. MASS fényképész. --- 37 Monroe Street.

M. EHRENFELD DIVATÁRÚ UZLETE

....190—192 Second Street, Passaic, N. J....

A legolcsóbb bevásárlási forrás. Menyasszonyi ruhák, keresztelő ruhák. A legdúsabb választékban mindenféle ruhaszövetek! Forduljon bizalommal e régi jóhírnevű magyar céghez. Feliratos síri koszorúk raktára.

Merchant Bank of Passaic, 183 Passaic Str.

ROBERT D. KENT, elnök.

JOHN HARDIFER, alelnök.

..... Tőke 50,000 dollár. ....

Takarék betétek után 4 százalékos kamatot fizet.

— Vidéki betevőkre különös gondot fordít. —

Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 4 óráig.

Passaic magyarságának egyik legkedveltebb bankja.

HIRDETÉSEKET olcsó áron felvesz

a „HAJNAL“ kiadóhivatala.

Mrs. F. Rowinski 51. Monroe St. Passaic, N.J.

Temetkezési és Bebalzsamozási Intézete. Kocsik temetésekre, esküvőkre, betegek részére, kirándulásokra, diszmenetekre - éjjel-nappal kaphatók. - Telefon: 396. L. 1. Passaic. - Jutányos árak!

BISCHOFF'S BANKING HOUSE

Alapított 1848-ban. NEW YORK CITY, 237 BROADWAY.

Pénzküldemények Magyarországra s Európa bármely részébe olcsón és gyorsan, biztosan házhoz szállítanak

Pénzeket elhelyezünk bármely bankba v. takarékpénztárba az ő hazában és a betétkönyvet rövid idő alatt ide hozatjuk.

Pénzbetéteket felvesszünk kamatozás végett.

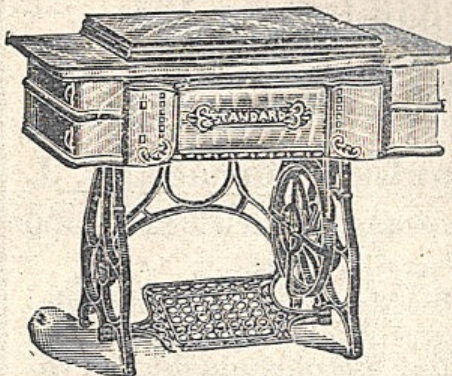
Hajójegyeket Európába vagy onnan ide legolcsóbban és a leggyorsabb hajókra adunk el.

Vasuti jegyeket az Egyesült Államok minden részébe, ugyanint Canadába és Mexzikóba.

Vámházi közbenjárók. — Európai csomagposta.

HENRY BISCHOFF & CO.

☞ Levelekre magyarul válaszolunk.

☞ Három millió család beszél a

STANDARD

féle varrógépről, melynek szerkezete tartósság és könnyű munka tekintetében a világ bármely más varrógépét felülmulja.

A Standard varrógép az egyedüli, mellyel tökéletes lánctűzdeléseket készíthetünk.

— Lesülyesztő szerkezet. —

23 éves tapasztalat szól mellette!

Irjon ingyen árjegyzékért és bővebb felvilágosításért. Ezen címre:

THE STANDARD SEWING MACHINE CO.
6409 B. Cedar Av. Cleveland, O.

TOKÁR JÁNOS

218 Third St. — Passaic, N. J.

A világ legdrágább kincse: az egészség!

Magyar pap kórháza Amerikában.

Isten segédelmével eddig 200-nál több betegségnek találtam meg gyógyító-írját a világhírű wörishofeni plébános, a néhai való „Father Kneipp“ csalhatatlan gyógyításával. Négy esztendei amerikai lelkipásztorkodásom alatt 2010 beteg fordult meg a kezem alatt. West-Virginiától Bostonig, Atlantic Citytől Harrisburgig tömegesen járultak elém a szenvedők. Angolok és németek, tótok, csehek és lengyelek. De még négerek is. Kedves magyar honfitársaim seregestül kerestek föl. Aki személyesen nem jöhetett, levélben panaszolta el baját. Hogy bizalmát senki sem pazarolta érdemetlenre, mutatja a temérdek köszönő levél, hálairat. Sok százra rug a számuk s az érdeklődő ritka szép tapasztalatot merithet belőlük. Tifuszt, tüdőlobbot, vérhányást, vörhenyt, váltólázát --- mondhatnám --- egész könnyű szerrel gyógyítok. Epe-, vese-, hólyagkőből operáció nélkül kigyógyítottam szenvedő embertársaimat. Vérmérgezésből az utolsó percben, már a halál révén sikerült visszaadnom a sir szélén állókat az életnek. Legutolsó betegem 15 évi rheuma következtében szívbajában seholsem talált enyhülést. Meggyógyítottam. Gyógyításom egyszerű, természetes.

☞ Hideg víz, biztos hatású füvek, szigoruan megszabott életmód. —
Honfitársaimnak bármely pillanatban rendelkezésükre állok.

Father CHAS. POLICSEK
magyar plebános,
a „St. John Kneipp-Sanatorium“ igazgatója,
ALPHA, N. J.

RIZSÁK JÁNOS

Közjegyző

...Pénzszállító és váltó üzlete...

Főüzlet: 127 2-dik utca Passaic, N. J.

Magyarországi bizományi iroda:

—: Budapest, VII., Király-utca 103. :—

Fióközletek:

So. Bethlehem, Pa. — Wharton, N. J.

Alpha, N. J. — Franklin Furnace, N. J.

A New Jersey állami törvényeknek megfelelően 35,000
dollár biztosíték az államnál.

Pénzt a legolcsóbban és leggyorsabban szállit Magyarországra, valamint bármely világrészbe. Kérem egyuttal ügyfeleimet, ha pénzt akarnak Magyarországból kihozatni, például birtokeladásból, árva-pénztárból, takarékpénztárból, vagy bármely más célból, úgy a költségek megtakarítása céljából adják fel budapesti irodám címére, Budapest, VII., Király utca 103 és én az ott megbizott összeget, dollár értékben, hiány nélkül kifizetem.

Hajójegyeket Európába vagy Európából Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen elkisérem a hajókhoz.

Jogügyekben mindennemű okiratok, szakszerűen kiállittatnak és a törvényeknek megfelelően elintéztetnek.

Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot, ingyen és szivesen adok.

❁ ❁ HAJNAL ❁ ❁

No. 24. Vol. I. WEEKLY MAGAZINE Aug. 13. 1908.

Szerkeszti MESSERSCHMIEDT GÉZA plébános Passaic-on, New Jersey.

Szerkeszti: Messerschmidt Géza plébános, Passiac-on, New Jersey

REPRINT EDITON

Készítette: Dudás Róbert Gyula, 2015-ben